

สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร
ในโรงเรียนของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

นายชชาติ ลิปิสุวรรณ์ ชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

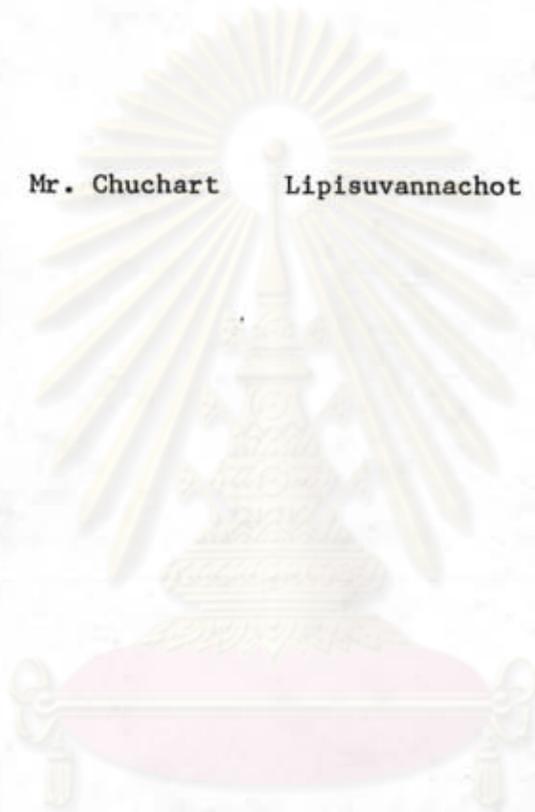
พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-530-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATES AND NEEDS FOR PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES IN SCHOOLS
OF THE BROTHERS OF SAINT GABRIEL FOUNDATION IN THAILAND

Mr. Chuchart Lipisuvannachot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-530-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร
ในโรงเรียนของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

โดย

นายชูชาติ ลิปิสุวรรณ์โชติ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ทันทิเมฆ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ฉาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ทันทิเมฆ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ศูนย์วิทยบริการมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชชาติ ลิปิสุวรรณ์โชติ : สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย (STATES AND NEEDS FOR PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES IN SCHOOLS OF THE BROTHERS OF SAINT GABRIEL FOUNDATION IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 158 หน้า. ISBN 974-577-530-4

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้าน การดำเนินงานนอกสถานที่ นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย

ส่วนความต้องการผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจะพัฒนาอยู่ในระดับมากทั้ง 8 ด้าน

ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากรมีหน้าที่การงานมาก ไม่มีเวลา เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ การศึกษาต่ออาจทำให้ขาดกำลังคนมีผลกระทบต่อ การเรียนการสอน บุคลากรเข้าร่วมสัมมนาได้ไม่ทั่วถึง เป็นต้น ส่วนปัญหาที่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน คือ การสับเปลี่ยนหน้าที่ทำให้บุคลากรบางพวกพอใจ บางพวกไม่พอใจ และการสับเปลี่ยนหน้าที่บ่อย ๆ ทำให้เสียเวลาในการศึกษา งาน โดยครูผู้สอนเห็นว่า มีปัญหามาก แต่ผู้บริหารเห็นว่า มีปัญหาน้อย

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิสิต ชชาติ ลิปิสุวรรณ์โชติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ

CHUCHART LIPISUVANNACHOT : STATES AND NEEDS FOR PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES IN SCHOOLS OF THE BROTHERS OF SAINT GABRIEL FOUNDATION IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. AMORNCHAI TANTIMEDH, Ph.D. 158 PP. ISBN 974-577-530-4

The purposes of this research are to study the states, the needs and the problems in the personnel development activities in schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation in Thailand.

The findings are that about the states both administrators and teaching personnel are congruent in their opinions that the activities still in practice in the least degree is Inter-Visitation and the others in less degree.

About the needs both administrators and teaching personnel are congruent in their opinions that all the activities should be practice in the more degree.

The problems mostly are in less degree, that is, the budget, inadequate time for attaining the seminars due to more teaching tasks, the continuing education lesson the staff personnel should effect the teaching tasks, attaining the seminar being not fully cover all the personnel, etc. Administrators and teaching personnel have different opinions in Positions Rotation makes some staffs satisfied others dissatisfied and inadequate time for studying the tasks due to often Position Rotation. These items are considered to be negligible problems by the administrators as opposed by the teaching personnel.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *ช.ล. ลิปิสุวณนชอ*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อ.อ. อมรชัย ตันติเมธ*

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
คร. อมรชัย ทันติเมฆ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์, ภราดาสุรสิทธิ์ สุขชัย
อธิการเจ้าคณะแขวง, ภราดาประทีป ม.โกมลมาศ อธิการบดีวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ,
คร. สนั่น อินทรประเสริฐ รองเลขาธิการ ก.ค., และรองศาสตราจารย์ คร. เมธี
ปิลันธนานต์ ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจแกไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
จนเรียบร้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดและข้อเสนอ
แนะที่น่าสนใจอันเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการวิจัย ซึ่งความกรุณาที่ได้รับนี้ ผู้วิจัยจะระลึกไว้เสมอ
ขอกราบขอบพระคุณ

อนึ่งงานวิจัยครั้งนี้มีอาจสำเร็จลงได้ หากมิได้รับความสนับสนุนจากทุก ๆ ท่านที่มีส่วน
ช่วยเหลือจนผู้บริหารและคณาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
ประเทศไทย ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ชูชาติ ลิปิสุวรรณ์โชติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
คำนิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	9
2 แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของการพัฒนาบุคลากร	11
ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร	13
องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลากร	15
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	16
วิธีการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร	19
ลักษณะของกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร	22
กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรที่นำมาศึกษาในการวิจัย	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร	39
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม	57
การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์	99
การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร	104
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	110
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	110
วิธีดำเนินการวิจัย	110
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผลการวิจัย	115
ขอเสนอแนะจากผลการวิจัย	121
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	121
รายการอ้างอิง	122
ภาคผนวก	130
ประวัติผู้เขียน	158

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและคำรอยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน.....	52
2	แสดงผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	57
3	แสดงผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	58
4	แสดงผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน.....	59
5	แสดงผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด.....	59
6	แสดงผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง...	60
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ.....	62
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการสัมมนาทาง วิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ....	65
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการศึกษาครูงาน นอกสถานที่ของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ..	68
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการฝึกอบรมและ ประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความ ต้องการ.....	71
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการส่งเสริมให้มี การศึกษาต่อของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ	75
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการเผยแพร่ข่าว สารทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความตอง การ.....	79
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการจัดสัมมนา ทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ	82
14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในลักษณะงานการสืบเปลี่ยน หน้าที่การงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันและความต้องการ	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงสภาพและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนของมูลนิธิฯ	88
16	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับ อุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร.....	91
17	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....	99
18	แสดงจำนวนบุคลากรเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการประจำปี พ.ศ. 2529 - 2532	105
19	แสดงจำนวนบุคลากรที่ไปศึกษาดูงานประจำปี พ.ศ. 2529 - 2532	106
20	แสดงจำนวนบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. 2529 - 2532	107
21	แสดงจำนวนบุคลากรที่ได้รับการส่งเสริมให้มาศึกษาต่อ ประจำปี พ.ศ. 2529 - 2532	108

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย